

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

ul. 11 Listopada 45
44-330 Jastrzębie-Zdrój
tel. 32/ 47 620 71

NIP 633-183-82-37 REGON 273067490

Załącznik nr 3 do Statutu Szkoły

Szkolny Program Profilaktyki

Zespołu Szkół Zawodowych

w Jastrzębiu - Zdroju

Rok szkolny
2014/ 2015

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

ul. 11 Listopada 45
44-330 Jastrzębie-Zdrój
tel. 32/ 47 620-71
NIP 633-183-82-37 REGON 273067490

Za zgodność z oryginałem

2015-03-26
data podpis

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH

mgr Barbara Jęta-Gruszczyk

Spis treści

1. Podstawy prawne programu	str. 3
2. Charakterystyka i cele programu	str.4
3. Diagnoza	str. 5
4. Plan realizacji	str. 6
12. Procedury ewaluacji	str.13
13. Załącznik	str.14

Podstawy prawne programu

1. Konwencja o Prawach Dziecka.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 19 czerwca 2001 r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz zmieniające z dnia 31 stycznia 2002r. (Dz. U. nr 10 poz. 96).
5. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 179, poz.1485 oraz z 2006r. nr 66, poz. 469 nr 120, poz. 826 zmiany z 07 grudnia 2006r.).
6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26 października 1982r. (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231 z późniejszymi zmianami).
7. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982 po zmianie z 15 września 2000r.).
8. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U. Nr 111 poz.535 z późniejszymi zmianami).
9. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 09 listopada 1995r. (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z dnia 30 stycznia 1996r.).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno - pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych oraz ramowego statutu tych poradni (Dz. U. Nr 13 poz. 109).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2000 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. Nr 13 poz. 110).

Charakterystyka programu

Program opracowano dla uczniów/słuchaczy Zespołu Szkół Zawodowych w Jastrzębiu Zdroju. Program zakłada pracę nad całością osobowości ucznia/słuchacza z uwzględnieniem najistotniejszych, wynikających z przeprowadzonych badań i obserwacji zjawisk dysfunkcyjnych pojawiających się u uczniów/słuchaczy w poprzednim roku szkolnym. Praca z uczniem/słuchaczem w czasie realizacji szkolnego programu profilaktycznego zakłada uwzględnienie w nim potrzeb rozwojowych ucznia oraz potrzeby środowiska, w którym uczeń/słuchacz przebywa.

Cele i zadania profilaktycznego programu zawierają tematy związane z :

- kształtowaniem dojrzałego i odpowiedzialnego zachowania oraz umiejętności samostanowienia i obrony własnych praw
- uczenie asertywnych zachowań w walce z nałogami, uwrażliwienie na zagrożenia dotyczące człowieka we współczesnym świecie
- kształtowaniem wśród uczniów/słuchaczy potrzeby reagowania na zjawisko agresji, przemocy
- uspołecznianiem szkoły poprzez współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym
- rozwojem zajęć pozalekcyjnej, zwiększenie znaczenia organizacji i stowarzyszeń.

Program profilaktyki to propozycja systemowych rozwiązań w środowisku szkolnym uzupełniających wychowanie i wiedzę ucznia/słuchacza na temat ograniczenia lub likwidowania czynników ryzyka, zaburzających jego prawidłowy rozwój i dezorganizujących jego zdrowy styl życia. Uczy młodego człowieka inicjowania i wzbogacania doświadczeń na tematy związane z czynnikami go chroniącymi i sprzyjającymi jego rozwojowi. Przeprowadzane natomiast w ramach zajęć praktyczne wskazówki wyposażą ucznia/słuchacza w odpowiednie metody i formy radzenia sobie i przeciwdziałania zjawiskom: agresji, uzależnienia, wysokiej absencji.

Procedury osiągania celów w programie profilaktycznym to: pogadanki, dyskusja, rozmowa, burza mózgów, prezentacje multimedialne, spotkania ze specjalistami, zajęcia warsztatowe.

Diagnoza

Opracowaniem Szkolnego Programu Profilaktyki diagnozującego aktualną sytuację występowania zjawisk dysfunkcyjnych wśród uczniów/słuchaczy, zajmował się Zespół Wychowawczy Szkoły.

Zespół Szkół Zawodowych prowadzi wiele działań mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły. W przestrzeni szkolnej znajdują się jednak miejsca, które wzbudzają wśród uczniów poczucie zagrożenia.

Analiza dokumentów, obserwacja uczniów/słuchaczy, rozmowy z wychowawcami, rodzicami, nauczycielami oraz analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców pokazały, że najczęściej podejmowane zachowania dysfunkcyjne przez uczniów związane są z :

- wysoką absencją szkolną
- nadużywaniem środków tytoniowych
- podejmowaniem zachowań agresywnych

I. KSZTAŁTOWANIE DOJRZAŁEGO I ODPOWIEDZIALNEGO ZACHOWANIA ORAZ UMIEJĘTNOŚCI SAMOSTANOWIENIA I OBRONY SWOICH PRAW

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Forma realizacji
<u>Budowanie pozytywnego klimatu w szkole</u>	<i>Rozwijanie i kształtowanie osobowości ucznia/słuchacza</i> -pokazywanie systemu wartości - wyrażanie uczuć oraz emocji -zrozumienie akceptacja dla uczuć innych, empatia i jej mechanizmy - stres – jak sobie z nim radzić? - jak radzić sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych -obrona swoich praw	wychowawcy, pedagog wychowawcy, pedagog wychowawcy, pedagog wychowawcy, pedagog pedagog, Straż Miejska, Policja, Prokuratura Rejonowa	„Wartości w życiu człowieka”- zajęcia warsztatowe „Emocje – jak sobie z nimi radzić”- zajęcia warsztatowe „Tolerancja - ludzie inni niż my”- zajęcia warsztatowe „Sytuacje konfliktowe w naszym życiu”- spotkania klasowe „Wybrane aspekty prawa karnego” – spotkanie klasowe, „Odpowiedzialność nieletnich w świetle prawa ”-spotkania klasowe, „Prawa ucznia i Szkolne Procedury”- spotkania klasowe, „Środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji wśród nieletnich”

	<i>Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów</i> -obrona własnych poglądów, sztuka odmawiania -zachowania asertywne, stanowcze -budowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami - mediacje rówieśnicze – jako sposób konstruktywnego rozwiązywania problemów	wychowawcy wychowawcy, pedagog, wychowawcy, pedagog wychowawcy	„Asertywność jako forma sprzeciwu, obrony swojego zdania”- spotkania klasowe „Zachowania asertywne, uległe, agresywne” „Podstawy treningu interpersonalnego” - gry i zabawy integrujące zespół klasowy Zajęcia warsztatowe dla uczniów

**II. UCZENIE ASERTYWNYCH ZACHOWAŃ W WALCE Z NAŁOGAMI, UWRAŻLIWIENIE NA ZAGROŻENIA
DOTYCZĄCE CZŁOWIEKA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE**

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Forma realizacji
<u>Wzmacnianie opiekuńczo – wychowawczej funkcji szkoły</u>	<i>Uwrażliwienie młodzieży na fakt szkodliwości zdrowotnej społecznej jakie niosą ze sobą środki uzależniające</i> - czym jest uzależnienie -przyczyny uzależnienia, fazy uzależnienia -jak chronić się przed nałogiem - bezpieczeństwo w sieci -propagowanie rozwoju własnych zainteresowań - promowanie aktywności fizycznej - propagowanie zdrowego stylu życia - bhp - higiena osobista	pedagog, wychowawcy, nauczyciele wszyscy nauczyciele wychowawcy wychowawcy, pedagog, nauczyciele wychowania fizycznego wychowawcy, pedagog	Lekcje wychowawcze, debaty, pogadanki, konkursy plastyczne, programy profilaktyczne, happeningi „Konstruktywne sposoby spędzania czasu wolnego”- pogadanki, zajęcia sportowe, wycieczki, rajdy „Moje hobby i zainteresowania”- spotkania klasowe „Wagary czasem źle zagospodarowanym” - spotkania klasowe Zajęcia edukacyjne „Dbałość o higienę, przeciwdziałanie wadom postawy”

	- prawidłowe nawyki żywieniowe -wdrażanie do właściwego gospodarowania czasem	wychowawcy wychowawcy	Zajęcia edukacyjne dt. prawidłowych nawyków żywieniowych Zajęcia edukacyjne dt. konstruktywnych sposobów spędzania wolnego czasu
	<i>Pomoc uczniom/słuchaczom z zaburzonym zachowaniem i niepowodzeniami szkolnymi (jako jedna z przyczyn agresji i palenia papierosów oraz wysokiej absencji)</i> -kierowanie na badania do Poradni specjalistycznych -kierowanie na zajęcia terapeutyczne i wyrównawcze -organizowanie pomocy koleżeńskiej -ustalenie przyczyn niepowodzeń szkolnych -stała kontrola frekwencji -informowanie na bieżąco rodziców o nieobecności dziecka, -rozmowy indywidualne z uczniami/słuchaczami (wagarującymi), prowadzenie kart monitoringu	Wychowawcy, pedagog, inni nauczyciele pedagog wychowawca	Prowadzenie kart monitoringu, arkuszy obserwacji, ankiety o sytuacji socjalno-bytowej ucznia/słuchacza lekcje wychowawcze, telefony, kontakty indywidualne

III. KSZTAŁTOWANIE WŚRÓD UCZNIÓW/SŁUCHACZY POTRZEBY REAGOWANIA NA ZJAWISKA PRZEMOCY, AGRESJI

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Forma realizacji
<u>Określenie swoich mocnych i słabych stron</u>	<i>Przygotowanie młodzieży na możliwość kontaktu z przemocą</i> - formy i zakres przemocy - przemoc w środowisku rodzinnym, rozmiar i źródła przemocy wobec dzieci, - przemoc w środowisk szkolnym, prześladowanie wśród młodzieży (prześladowca i ofiara, moja postawa wobec zjawiska przemocy), -pomoc i opieka dla ofiar przemocy -uczenie młodzieży pozytywnego rozwiązywania problemu, sztuka porozumiewania, komunikacji - poczucie własnej wartości	wychowawcy, pedagog, specjaliści, pedagog, wychowawcy pedagog, wychowawcy	Realizacja programów profilaktycznych, pogadanki, warsztaty profilaktyczne, spotkania ze specjalistami Zapoznanie uczniów/słuchaczy z wykazem instytucji wspomagających ofiary przemocy „Komunikacja interpersonalna” – zajęcia warsztatowe „Moje mocne strony” – zajęcia warsztatowe

IV.USPOLECZNIE NIE SZKOŁY POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Forma realizacji
<u>Tworzenie warunków do budowania pozytywnych relacji interpersonalnych i współpracy w środowisku szkolnym ucznia/słuchacza</u>	<i>Edukacja wychowawców i rodziców</i> -angażowanie wychowawców w tworzenie programu wychowawczego i profilaktycznego -upowszechnienie programów profilaktycznych -zachęcanie rodziców do uczestniczenia w procesie wychowawczym i dydaktycznym -pedagogizacja rodziców w zakresie współodpowiedzialności za wychowanie -monitoring wizyjny -minimalizowanie zjawisk przemocy poprzez szybką interwencję i kontakt z Policją - kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy - kształtowanie wśród uczniów umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	Dyrektor, wychowawcy, pedagog wszyscy pracownicy szkoły	spotkania z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji, Sądu Rejonowego, Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej

V. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI POZALEKCYJNEJ ZWIĘKSZAJĄCEJ ZNACZENIE ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Forma realizacji
<u>Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów</u>	<i>Szkoła sprzyjająca wszechstronnemu rozwojowi ucznia</i> - akcje charytatywne: - przedstawienia okolicznościowe dla dzieci z Przedszkola nr 23 i dzieci z Ogniska Wychowawczego - spotkania z pensjonariuszami w Domu Opieki Społecznej - wyjazdy , wycieczki - uczestniczenie w kółkach zainteresowań - udział w imprezach szkolnych i klasowych	nauczyciele, pedagog, rodzice	Pogadanki, zajęcia motywujące, kiermasze okolicznościowe, przedstawienia dla dzieci, rajdy

Procedura ewaluacji

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o przebiegu, realizacji programu,
- poznanie ewentualnych trudności występujących w trakcie realizacji,
- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności uczestników programu,
- określenie zgodności celów programu z potrzebami środowiska szkolnego,
- uzyskanie opinii o wartości realizowanego programu.

Ewaluacja programu profilaktycznego powinna być przeprowadzana co roku i przebiegać zgodnie z etapami

Etap I: Przygotowanie ewaluacji:

- Określenie celów ewaluacji.
- Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności profilaktycznej szkoły.
- Dokonanie wyboru obszarów programu profilaktycznego do badania.
- Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji .

Etap II: Realizacja ewaluacji:

- Zbieranie danych.
- Opracowanie i analiza danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP III: Podsumowanie ewaluacji

Kryteria:

- zgodność efektów z założonymi celami
- zgodność programu z potrzebami

Metody zbierania informacji:

- obserwacja zachowań uczniów/słuchaczy podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- indywidualne rozmowy z uczniami/słuchaczami, rodzicami, nauczycielami i personelem medycznym,
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów/słuchaczy i nauczycieli,
- wnioski ze spotkań Zespołu Wychowawczego.

Załącznik

Telefony:

1. Telefon Zaufania dla osób uzależnionych (Katowice) 209-11-81
2. Telefon Zaufania (Żory) 0-800-268-194 lub 43-57-070
3. Młodzieżowy Telefon Zaufania (Wodzisław) 456-15-59
4. Ogólnoprotymowy Telefon Zaufania (Jastrzębie) 18.00-22.00 471-78-78
5. Ogólnopolski Bezpłatny telefon dla Ofiar Przemocy Niebieska Linia 0-800-12-00-02
6. Telefon dla Dzieci Wykorzystywanych Seksualnie (Warszawa) 022/827-61-72

Poradnie i ośrodki

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jastrzębiu Zdroju, ul. Wielkopolska 1,
tel. 032/ 47- 178-78

Towarzystwo Wspierania Dzieci i Młodzieży „Sprawni Inaczej”, Jastrzębie Zdrój,
ul. Szkolna 1, tel. 032/ 47- 90- 51

Jastrzębski Katolicki Klub Trzeźwości, ul. Pszczyńska 128 B, tel. 032/ 471- 94-
20

Centrum Terapii Nerwic, Depresji, Uzależnień, Jastrzębie Zdrój,
ul. 1- go Maja 20, tel. 032/ 47-67-355

Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Pomocy Osobom i
Rodzinom Osób Uzależnionych od Narkotyków „ODYSEJA”, Jastrzębie Zdrój,
ul. 1-go Maja 20, tel. 032/ 47- 37-355

Stowarzyszenie Klubów Abstynentów „Arka”, ul. Zielona 18, tel. 032/ 471- 77-51

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach os. Ks. Władysława (od pn.-pt. 8.00-18.00) tel./fax. 434-53-29

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach ul. Boryńska 13 (czynny całą dobę) tel. 435-78-40 lub 434-34-15

Poradnia Uzależnień ul. Męcz. Oświęcimskich 46 w Żorach tel. 434-54-31 w. 221

Punkt Konsultacyjny Teen Challenge ul. Męcz. Oświęcimskich 46 w Żorach

Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Żorach ul. Boryńska 13 tel. 435-78-40 lub 434-34-15

Wojewódzki Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii Katowice, ul. Powstańców 31 tel. 209-11-81

Wojewódzka Przychodnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Bielsko-Biała, ul. Mostowa 1 tel. 033/812-30-42

Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii Bytom, ul. Wrocławska 6 tel. 281-39-49

Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii Chorzów, ul. Katowicka 77 tel. 241-39-42

Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień, Poradnia Leczenia Uzależnień Gliwice, ul. Dębowa 5 tel. 231-86-15 lub 270-37-58

Poradnia Uzależnień Lekowych Rybnik, ul. Hibnera 36 tel. 424-50-08

Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Zabrze, ul. Stalmacha 9 tel. 278-11-99 lub 271-84-42

Centrum Badań nad Nowymi Religiami *Rafael* Kraków, ul. Dobrego Pasterza 4 tel./fax (0-12) 411-14-52 lub 411-75-41 poniedziałek-piątek od 9.00 do 15.00 dyżury: poniedziałek od 17.00 do 19.00

Punkt Poradnictwa religijnego (K.A.N.A.) Katowice, Pl. Ks. Szramka 4 tel. 253-04-55 czwartek od 16.00 do 19.00

Detoksykacja

- Centrum Zdrowia psychicznego i Leczenia Uzależnień Oddział Psychiatryczny Gliwice, ul. Dębowa 5 tel. 270-37-58 lub 231-86-15
- Szpital Centrum Psychiatrii Katowice- Szopienice, ul. Korczaka 27 tel. 256-82-09
- Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Rybnik, ul. Gliwicka 33 tel. 422-65-61 lub 422-67-02

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH
mgr Barbara Tetla-Gruszczyk

Aldona Puc

RADA RODZICÓW
W ZESPOLE SZKÓŁ ZAWODOWYCH
ul. 11 Listopada 45
44-330 Jastrzębie Zdrój
tel. 032 47 62 071 NIP 633-20-44-249

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
ul. 11 Listopada 45
44-330 Jastrzębie-Zdrój
tel. 32/ 47 620-71
NIP 633-183-82-37 REGON 273067490

Za zgodność z oryginałem
2015-03-26
data podpis

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH
mgr Barbara Tetla-Gruszczyk

